

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 15. dubna 2021 v trestní věci odsouzeného [údaje o účastníkovi], o stížnosti odsouzeného proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 11. března 2021, č.j. 6 PP 20/2021-15,

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl Okresní soud v Liberci tak, že se podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku zamítá žádost odsouzeného [celé jméno odsouzeného] o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 20 měsíců uloženého rozsudkem Okresního soudu v Semilech z 16. 4. 2019, č.j. 5 T 9/2019-422, a v trvání 5 měsíců uloženého rozsudkem Okresního soudu v Liberci z 22. 7. 2020, č.j. 5 T 102/2020-42.

2. Proti uvedenému usnesení podal odsouzený ihned po jeho vyhlášení do protokolu stížnost, kterou ani dodatečně nikterak neodůvodnil.

3. Krajský soud z podnětu včas a řádně podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. řádu přezkoumal správnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost řízení vyhlášení usnesení předcházejícího, a dospěl k závěru, že stížnost odsouzeného není důvodná.

4. V řízení, které vyhlášení napadeného usnesení předcházelo, neshledal krajský soud žádná pochybení. Odsouzený byl k veřejnému zasedání včas a řádně předvolán a bylo tedy zachováno jeho právo na přípravu. Veřejné zasedání proběhlo v přítomnosti odsouzeného, kterému byl poskytnut dostatečný prostor se k věci vyjádřit, a byly provedeny všechny důkazy, které poskytly řádný podklad pro posouzení věci. V souladu s příslušným ustanovením trestního řádu byly čteny žádost odsouzeného, hodnocení věznice, aktuální opis z rejstříku trestů, předmětná trestní rozhodnutí a další listinné důkazy. Vyslechnuti byli odsouzený a vychovatel Ing. [jméno] [příjmení]. Napadené rozhodnutí bylo řádně vyhlášeno a odůvodněno v přítomnosti odsouzeného a byl mu dán prostor k vyjádření se stran opravného prostředku. Opis písemného vyhotovení napadeného usnesení byl odsouzenému následně řádně doručen, přičemž také písemné odůvodnění napadeného usnesení splňuje všechny náležitosti předpokládané ustanovením § 134 odst. 2 tr. řádu.

5. Pochybení následně krajský soud neshledal ani po věcném přezkumu napadeného usnesení, neboť ani dle jeho názoru odsouzený v současné době nesplňuje podmínky pro to, aby mohl být z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn.

6. Předpokladem podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je kumulativní naplnění podmínek, jež jsou specifikovány v ustanovení § 88 odst. 1 tr. zákoníku, tzn. vykonání potřebné části uloženého trestu odnětí svobody, polepšení odsouzeného a naplnění očekávání, že odsouzený povede řádný život, jímž se rozumí život bez páčání společensky škodlivé činnosti trestného či přestupkového charakteru. Krajský soud považuje za potřebné zdůraznit, že zákonná úprava institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nezakládá povinnost soudu podmíněně propustit z výkonu trestu odnětí svobody každého odsouzeného, který o takový postup požádá. Naopak soud může, za určitých zákonem specifikovaných okolností, učinit výjimku a přistoupit ke zmírnění trestu v podobě podmíněného propuštění z jeho výkonu. Institut podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody není ze strany odsouzených nárokovatelný, ale je prostředkem dobrodiní ve vztahu k pachatelům trestné činnosti, kteří mají

snahu po nápravě, došlo k jejich resocializaci a s vysokou mírou pravděpodobnosti od nich lze očekávat, že povedou řádný život. Všechny podmínky pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody je přitom nutno hodnotit v jejich vzájemném kontextu, nikoli izolovaně, neboť pouze tak lze učinit komplexní závěr stran toho, zda u odsouzeného došlo k naplnění účelu trestu odnětí svobody, tedy jeho nápravě, již před vykonáním celého trestu odnětí svobody a může mu tak být poskytnuto dobrodiní v podobě účasti na institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

7. Soud prvního stupně na základě provedení dokazování nejprve dospěl ke správnému závěru, že odsouzený již vykonal potřebnou část trestu odnětí svobody, která v tomto případě činí, s ohledem na skutečnost, že odsouzený již byl dříve ve výkonu trestu odnětí svobody, výkon alespoň poloviny uloženého trestu odnětí svobody ve smyslu § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a splňuje tak první (časovou) podmínku pro podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody.

8. K podmínce polepšení posléze soud prvního stupně uvádí, že odsouzený je pracovně zařazen na provozu údržby jako elektrikář, kde je kladně hodnocen, získal celkem 2 kázeňské odměny, program zacházení plní a dne 4. 3. 2021 byl přeřazen do I. přístupné skupiny vnitřní diferenciaci. Na základě těchto skutečností dospěl soud prvního stupně k závěru, že odsouzený splnil podmínku polepšení, neboť prokázal dlouhodobý nadstandartní přístup k výkonu trestu odnětí svobody. Krajský soud nikterak nezpochybňuje řádný přístup odsouzeného k plnění povinností ve výkonu trestu odnětí svobody, jenž vyplývá jednak z jeho pracovního zařazení, v rámci něhož je pozitivně hodnocen, a dále též z jeho nedávného přeřazení do I. přístupné skupiny vnitřní diferenciaci. I proto lze závěrům soudu prvního stupně stran splnění této podmínky přisvědčit, byť musí krajský soud podotknout, že se mu závěr soudu prvního stupně o dlouhodobém nadstandartním přístupu odsouzeného k výkonu trestu odnětí svobody jeví poněkud předčasným, a to zejména s ohledem na teprve krátkodobé zařazení odsouzeného do I. přístupné skupiny vnitřní diferenciaci. Z výše uvedeného je zcela nepochybné, že u odsouzeného již započal proces pozitivních hodnotových změn v jeho postojích, jakož i vytváření si kritického náhledu na dříve páchanou trestnou činnost, avšak i vzhledem k míře jeho kriminálního narušení (k tomu viz. níže) by bylo nanejvýš žádoucí, aby odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody ještě určitou dobu prokazoval, že jeho polepšení je dlouhodobého charakteru. Krajský soud znovu opakuje, že podmínky pro podmíněné propuštění stanovené v § 88 odst. 1 tr. zákoníku je nutno hodnotit v jejich vzájemném kontextu, neboť pouze tak je možné dospět k plnohodnotnému závěru o tom, zda došlo k nápravě odsouzeného již v průběhu výkonu trestu odnětí svobody. Proto také při hodnocení splnění podmínky polepšení by neměl soud zcela odhlédnout rovněž od trestní minulosti odsouzeného, neboť zejména u osob s pestrá kriminální minulostí je nanejvýš žádoucí, aby jejich nadprůměrné chování ve výkonu trestu odnětí svobody vykazovalo také určitou míru trvalosti a neměnnosti. Je totiž do určité míry paradoxem, pokud soud na jedné straně konstatuje, že u odsouzeného došlo v průběhu výkonu trestu odnětí svobody k jeho polepšení, aby následně dospěl k závěru, že u odsouzeného i nadále hrozí riziko recidivního jednání.

9. Pokud jde o poslední podmínku, jejíž splnění je vyžadováno pro to, aby mohl být odsouzený z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn, tj. posouzení pozitivní prognózy vedení řádného života do budoucna, tak v tomto směru se již krajský soud může zcela bez výhrad ztotožnit se závěrem soudu prvního stupně, podle něhož není tato podmínka u odsouzeného splněna. Odsouzený sice v odůvodnění své žádosti o podmíněné propuštění, jakož i v průběhu svého výslechu deklaroval, že má zajištěno bydlení a zaměstnání, avšak toto nedoložil příslušnými písemnými přísliby. Zejména v případě zajištění zaměstnání by přitom doložení písemného příslibu bylo nanejvýš žádoucí, neboť odsouzený je mnohonásobným speciálním recidivistou ve vztahu k trestnému činu zanedbání povinné výživy, je proti němu vedeno několik exekučních řízení, a zajištění pravidelného zdroje legálních příjmů by tak mohlo do určité míry eliminovat

riziko případné recidivy (jak je patrné z odůvodnění rozsudku Okresního soudu v Semilech ze dne 16. 4. 2019, č.j. 5 T 9/2019-422, v právní moci dne 15. 8. 2019, tak odsouzený v době, kdy páchal trestnou činnost, za kterou byl odsouzen výše uvedeným rozsudkem (tři přečiny zanedbání povinné výživy podle § 196 tr. zákoníku), s výjimkou období od 2. 11. 2015 do 10. 8. 2016, žádné zaměstnání neměl). Stejně tak nelze pominout již nikoli zanedbatelnou míru kriminálního narušení osoby odsouzeného, jež vyplývá z počtu odsouzení uvedených v opise z rejstříku trestů (celkem 18). Je sice pravdou, že k některým z těchto odsouzení nelze z formálního hlediska přihlížet, neboť se u nich uplatní fikce, v jejímž důsledku se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, avšak i přesto lze všechna tato odsouzení zohlednit při posuzování splnění podmínky vedení řádného života, neboť jsou nezbytným předpokladem pro vytvoření skutečného a komplexního obrazu o trestní minulosti odsouzeného, na jehož základě lze poté učinit plnohodnotný závěr stran budoucí prognózy vedení řádného života. Takový závěr mimo jiné potvrzují také rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 18. 12. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1350/2013 či Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 12. 2005, sp. zn. II. ÚS 715/04, podle nichž: „I když předchozí odsouzení nezakládá přitěžující okolnost recidivy ve smyslu § 42 písm. p) tr. zákoníku, musí soud hodnotit poměry a možnosti nápravy obviněného, jeho sklony k páčání trestné činnosti, vztah ke společenským hodnotám chráněným trestním zákoníkem, možnosti jeho nápravy nebo naopak míru rezistence vůči nápravě. Musí zkoumat i trestní minulost obviněného, zda předchozí odsouzení a hrozby výkonem trestu jej neodradily od páčání trestné činnosti“ ... „Zahlázení odsouzení anebo zákonná fikce, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen, nebrání soudu, aby při hodnocení osoby pachatele přihlédl ke skutečnosti, že pachatel v minulosti spáchal trestné činy a z této skutečnosti vyvodil příslušné závěry, pokud jde o jeho sklony k páčání trestné činnosti určité povahy, jeho vztah k hodnotám chráněným trestním zákonem a prognózu jeho dalšího chování.“. Na odsouzeného bylo v minulosti působeno jak různými druhy alternativních trestů (např. podmíněným trestem odnětí svobody, trestem obecně prospěšných prací), tak také opakovaně přímým výkonem trestu odnětí svobody, avšak ten i přesto, že v převážné míře uložené tresty vždy řádně vykonal, i nadále páchal trestnou činnost. Stejně tak nelze pominout, že mu již jednou bylo poskytnuto dobrodíní v podobě podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (viz. odsouzení uvedené pod bodem 13) opisu z rejstříku trestů), v jehož zkušební době se sice osvědčil, avšak ani tento institut nevedl k jeho plné resocializaci, neboť i poté nadále páchal trestnou činnost. V tomto směru je přitom nutno poukázat zejména na kontinuální páčání trestného činu zanedbání povinné výživy podle § 196 tr. zákoníku, jehož se odsouzený dopouští pravidelně od roku 2009. Vzhledem k míře kriminálního narušení osoby odsouzeného, dosud nedokončenému procesu nápravy, jakož i absenci příslibu zaměstnání, proto krajský soud dospěl shodně jako soud prvního stupně k závěru, že odsouzený v současné době nesplňuje podmínky pro účast na institutu podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, neboť účelu trestu odnětí svobody dosud nebylo dosaženo.

10. Krajský soud proto s ohledem na výše vyložené důvody stížnost odsouzeného podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodnou zamítl.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není žádný další řádný opravný prostředek přípustný.

Liberec 11. března 2021

Mgr. Denisa Šmídová
soudkyně

Rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. dubna 2021.